

ת"פ 24607/10/11 - מדינת ישראל - המשרד לאיכות הסביבה נגד א. נ. מידן בע"מ

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 24607-10-11 מדינת ישראל נ' א. נ. מידן בע"מ

בפני כב' השופטת שרה חביב
המאשימה

מדינת ישראל - המשרד לאיכות הסביבה באמצעות משרד
לפידות מלכיאור אברמוביץ' ושות'

נגד
הנאשמת

א. נ. מידן בע"מ באמצעות עו"ד עמיחי סגל

פסק דין

החלטתי לזכות את הנאשמת מהעבירה המיוחסת לה בכתב האישום.

- נגד הנאשמת הוגש כתב אישום המייחס לה עבירה של איסור לכלוך והשלכת פסולת, לפי סעיפים 2, 4, ו-13 בחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד 1984 [להלן: "**חוק שמירת הניקיון**" או "**החוק**"]. בכתב האישום נטען כי ביום 7.11.2010 בשעה 11.30 לערך, בשכונת הכלניות במיתר, השליך נהג רכב משאית שהיתה ברשותה ובאחריותה [משאית מ.ר. 2078664, להלן: "**הרכב**"] של הנאשמת פסולת אדמה הכוללת פסולת בנייה, חלקי בטון וצינורות פלסטיק מהרכב, אל עבר מקום רגיש ולרשות הרבים.
- אין מחלוקת בין הצדדים על עובדות כתב האישום, אלא על השאלה האם בנסיבות העניין, עולים המעשים כדי עבירה לפי חוק שמירת הניקיון. הנאשמת טוענת כי מדובר בשפיכה של הפסולת הנטענת במהלך עבודה באתר בנייה בו פעלה והחזיקה, כי מדובר בהערמת ערימות לצורך פינוי כדין מאתר הבניה לאתר מורשה, וכי אין לראות בכך השלכת פסולת ברשות הרבים על פי החוק. בנסיבות אלה נשמעו הראיות.
- מטעם המאשימה העידו מפקח המשטרה הירוקה מר ראובן בן סימון [ע.ת. 1] וכן רס"מ עופר שחר סייר משטרת ישראל במדור לאיכות הסביבה [ע.ת. 2], שניהם נכחו בעת האירוע במקום. ע.ת. 1 ערך את דו"ח ברירת המשפט [ת/1] שנמסר לנציג הנאשמת. מטעם הנאשמת העידו מר נסים שדה, מנהל ובעלים של הנאשמת [ע.ת. 1], וכן מר מוטי משעלי [ע.ת. 2], מי שעבד אצל הנאשמת בזמנים הרלוונטיים ונכח בשטח, פגש את ע.ת. 1 בשטח וקיבל לידיו את הדו"ח ת/1. מטעם ההגנה הוגשו מוצגים שונים לעניין העבודה שבוצעה בשטח הנטען [נ/1 - נ/5] - היתר עבודה, כתב כמויות, ריכוז לחוזה עבודה, חשבוניות מס, ומפת עבודה.
- לאחר ששמעתי את העדים, עיינתי במסמכים השונים שהוגשו ולאחר עיון בסיכומי הצדדים, ניתן לקבוע כי לב

המחלוקת נוגע לשאלת היסוד "רשות הרבים" שעל פי העבירה, בין היתר ובעיקר לאור העובדה כי מדובר באתר עבודה בו פעלה הנאשמת על פי חוזה ועל פי היתר בניה.

5. המאשימה טוענת כי אתר הבניה הנטען עונה להגדרה של "רשות הרבים" על פי החוק והפסיקה, כי העובדה שהפקחים נכנסו לתוך אתר העבודה והגיעו עד לרכב ששפך את הפסולת, מעידה כי מדובר בשטח פתוח, ובנסיבות העניין, אין לנאשמת שליטה מלאה על השטח ולכן אין אלא לקבוע כי מדובר ב"רשות הרבים".

ב"כ הנאשמת טוען מנגד כי לא כך הדבר, שכן מדובר באתר עבודה מגודר, שהכניסה אליו איננה חופשית, וכי בנסיבות העניין, קביעה כי בוצעה עבירה חוטאת למטרות החוק ולהגיון.

6. עדי התביעה לא יכולים היו להעיד באשר לשאלה אם מקום ביצוע העבירה הנטען הוא אתר עבודה מגודר אם לאו.

ע.ת. 1 לעניין זה העיד כי השטח היה סמוך לאתר בנייה, על שפת ערוץ נחל, שטח ציבורי פתוח ללא שילוט, גידור או שומר [ר' עמ' 5 ש' 13-14]. בחקירה נגדית טען כי לא יכול להיות שמדובר באתר עבודה כי הדבר אירע על שפת ערוץ נחל [ר' עמ' 6 ש' 20]. כשעומת בחקירה נגדית עם הטענה כי חלק מתכניות העבודה של הנאשמת היו להסדיר את ערוץ הנחל, טען עד התביעה: **"להסדיר אישור נחל מצריך אישורים ותכניות הנדסאיות. עד רגע זה לא הוצג שום דבר כזה. על פניו להסדיר ערוץ נחל אי אפשר להסדיר עם פסולת בניין"** [ר' עמ' 6 ש' 28-29]. כשהוצגו לעד תכניות טען כי איננו מסוגל לקרוא אותן [ר' עמ' 6 ש' 31], אך עם זאת התעקש כי הסדרת ערוץ נחל היא דבר אחד, השלכת פסולת היא דבר אחר ובנסיבות אלה לא היה צורך לבדוק אם ישנם היתרים לביצוע עבודה [ר' עמ' 7 ש' 3-5]. העד הסכים כי היה במקום מתחם בנייה, לא הסכים כי היה שילוט של הקבלן אשר מזהיר מפני כניסה לאתר עבודה במקום שפיכת הפסולת [ר' עמ' 7 ש' 15], אך באותה נשימה לא יכול היה לענות בהתייחס לכלל מתחם העבודה [ר' שם ש' 18].

ע.ת. 2 לעומת זאת הסכים כי ראה שישנו שטח עבודה מגודר אך טען כי אין המדובר בחלק בו נשפכה הפסולת ולטענתו **"כל מי שיכול לעבור במקום יכול להגיע לאתר"** [ר' עמ' 9 ש' 3-4]. באותה נשימה לא יכול היה להצביע במפה שהוצגה לו על מקום השפיכה המשוער [ר' עמ' 9 ש' 12 ואילך].

7. עדי ההגנה לעומת זאת, מטבע הדברים, היו בקיאים יותר באשר למצב בשטח, להיקף אתר העבודה ובשאלת הגידור. ע.ה. 1, מנהלה של הנאשמת, העיד כי הנאשמת זכתה במכרז לביצוע עבודות עפר להכשרת קרקע לבניית 90 יחידות דיור במקום. בנוסף עפ"י המכרז היה על הנאשמת לבצע עבודות פיתוח סופי לאחר אכלוס המתחם [ר' עמ' 10 ש' 17-20, כמו כן הוצג היתר בנייה אשר סומן נ/1]. העד הסביר עוד כי עפ"י ההסכם היה על הנאשמת 1 לבצע עבודות עפר, חפירה, מילוי ופינוי פסולת לאתר מורשה והציג כתב כמויות לעניין זה [סומן נ/2]. בין היתר הסביר העד כי היה על הנאשמת לבצע: **"עבודות עפר, חפירה ומילוי, סלילת כבישים, הנחת צנרת מים וביוב, סלילת מדרכות, הסדרת הוואדי, קיבלנו תוכנית עבודה שהוואדי היה במקומות מסוימים מונח בצורה סתמית, רצו להשתמש בקרקעות**

לבניה צריכים לסלול את הוואדי מחדש למלא עפר ולתחום אותו. בתחתית הוואדי עשינו תעלה מבטון לשמור את התחום של הוואדי. בתחום שבו סללנו [ר' עמ' 12 ש' 4-7]. עפ"י הטענה מקום השפיכה הנטען היה בסמוך לוואדי אותו הייתה הנאשמת אמורה להסדיר, העד סימן את תחום העבודה ואת הגדר על גבי המפה ואת אזור השפיכה בסימן של איקס על אותה מפה. מהסימן עולה כי מקום השפיכה בסמוך לוואדי היה בתוך אתר העבודה המגודר [סומן נ/5]. העד הסכים כי לא היה במקום בעת ביצוע ההשלכה הספציפית וכי הוא יודע על מקום השפיכה משום שהוא יודע היכן רוכזה הפסולת של העבודה עד לפינוי שלה לאתר מוסדר [ר' עמ' 13 ש' 25-26]. ברור כי בנסיבות אלה מדובר בעדות שמועה באשר למקום השפיכה. המפה וסימן הגדר ומקום השפיכה אושרה ע"י ע.ה. 2, אשר קיבל לידיו את הדו"ח ונכח במקום [ר' עמ' 17 ש' 14 ואילך; עמ' 18 ש' 8-9]. צודקת ב"כ המאשימה בטענתה כי לע.ה. 2 הוצג נ/5 ולא הוצגה מפה בתולית ובנסיבות אלה יש בכך להפחית ממשקל עדותו. עם זאת, לאור עדותם של עדי התביעה אשר לא מסוגלים היו להצביע על המפה, לא לענין גידור אתר העבודה ולא לענין מקום השפיכה על תוואי הוואדי כפי טענתם, אין לי אלא להעדיף את עדי ההגנה לענין זה, אשר הותירו שניהם רושם אמין. כאן המקום לציין כי מהדו"ח שנמסר לע.ה. 2 בשטח, ת/1, יש חיזוק לטענה כי מדובר באזור שנמצא בתוך שטח העבודה, שכן בציון מקום השפיכה לענין הכתובת מצוין **"שכונת הכלניות (פרויקט בניה של משטרה ביישוב מיתר)"**.

בנסיבות אלה, אין לי אלא לקבוע למצער מחמת הספק כי השפיכה של הפסולת בוצעה על שפת ערוץ נחל בתוך אתר העבודה בו פעלה הנאשמת ובתוך שטח הגדר ההיקפית של אתר העבודה.

8. אין מחלוקת כי הפקחים נכנסו באין מפריע בנסיעה אחרי המשאית למקום, וכי אין המדובר באתר עבודה שהוא סגור באופן הרמטי. עדי ההגנה הסכימו גם כי מקום השפיכה לא גודר באופן נקודתי או כדברי ע.ה. 1: **"אני לא עושה גידור על גידור על גידור. לא גרו שם אנשים בשלב זה. זה שלב שעשינו את הכבישים ואת המדרכות. הבתים היו בהליכי בניה. אז אחרי שגידרתי את הכל אני אגדר עוד גידור?"** [ר' עמ' 15 ש' 11-13; ר' גם עדותו של ע.ה. 2 עמ' 18 ש' 16].

עוד עולה מעדויות עדי ההגנה בהתייחס לשאלה כיצד נכנסו המפקחים למקום כי היה שער כניסה למתחם ליד כיכר הכניסה ליישוב מיתר, כי השער נסגר בערב אך במהלך היום בשל תנועת משאיות עבודה השער נותר פתוח [ר' עמ' 15 ש' 15-17; עמ' 18 ש' 8].

לענין היקף מתחם העבודה המגודר, יש לציין כי מדובר היה במתחם בסדר גודל שבין 30-40 דונם עפ"י עדותו של ע.ה. 1 וכי הכניסה היחידה לשטח היא השער אשר סמוך לכניסה ליישוב [ר' עמ' 16 ש' 9-11].

9. כאן יש לקבוע קביעה עובדתית נוספת והיא כי לאור המסמכים שהוצגו בפניי במסגרת פרשת ההגנה [נ/4] ועדויות עדי ההגנה, עולה כי בוצע פינוי מסודר של פסולת מאתר העבודה לאתר מורשה (מחצבות כפר גלעדי). ע.ה. 1 הסביר בעדותו כי הפינוי לאתר המורשה התבצע בכל פעם שהתמלאה המשאית בפסולת, משום שכך נהוג, התשלום בגין הפסולת הוא עפ"י משקל והאתר המורשה איננו מקבל להטמנה חצי משאית או משאית שאיננה מלאה, זאת על אף שבמחיר שקיבלה הנאשמת עבור פינוי הפסולת לפי הסכם העבודה גם פינוי של חצי משאית היה רווחי מבחינת הנאשמת [ר' עמ' 14 ש' 29 ואילך עד עמ' 15 ש' 9]. עוד העידו עדי ההגנה כי השפיכה נשוא כתב האישום בוצעה על מנת לפנות את הפסולת בסופו של יום לאותו אתר מוסדר, זאת לאחר מיון של הפסולת בין האשפה ובין החול שבו נעשה שימוש

חוזר [ר' עמ' 13 ש' 25-29; עמ' 14 ש' 11-14, ש' 19-21; עמ' 17 ש' 29-27; עמ' 18 ש' 1-4]. אין לי אלא לקבל טענה זו של עדי ההגנה לאור התרשמותי מהם, ולאור הראיות האחרות שהובאו בפניי, ועל כן אני קובעת כי שפיכת הפסולת בוצעה לשם פינויה מאוחר יותר לאתר מוסדר.

10. מעשה העבירה המיוחס לנאשמת בכתב האישום מציין כי מדובר בעבירה לפי סעיפים 2, 4 ו-13 בחוק שמירת הניקיון, אך אין התייחסות לגבי סעיף העבירה הספציפי לפי סעיף 13 בחוק אשר כולל סעיפים קטנים. מעיון בחוק עולה כי מדובר בסעיף 13(ג)(א1)(א) בחוק שלשנו כדלקמן:

" העושה אחד מאלה, דינו- מאסר שלוש שנים או כפל הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו- ארבע פעמים הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין:

(1) . . .

(א1) (א) משליך פסולת גושית, פסולת בניין, גרוטאות, גרוטות רכב, פסדים או צמיגים, בניגוד להוראות סעיף 2;"

על המאשימה להוכיח כי הנאשם ביצע מעשה של השלכה של פסולת בניין אל עבר רשות הרבים. המדובר באחריות קפידה ועל כן אין צורך להוכיח מודעות. עם זאת, אם הוכחה במאזן הסתברויות מטרה לפנות בתוך זמן סביר את הפסולת הרי שאין לקבוע שבוצעה עבירה.

11. אין מחלוקת אמיתית על יסוד ההשלכה ועל העובדה כי מדובר בפסולת בניין, הכל עפ"י ההגדרות בסעיף 1 בחוק, שכן משאית של הנאשמת כאמור פרקה במקום אדמה שהכילה אבני שפה, חלקי גושי בטון, צינורות פלסטיק וכו'. בנסיבות אלה, המדובר במעשה שעולה כדי ההשלכה עפ"י ההגדרה בחוק ובפסולת שעונה על ההגדרה של פסולת בניין עפ"י ההגדרה בחוק.

ב"כ הנאשמת טוען בסיכומיו כי בנסיבות העניין אין המדובר ב"השלכה" שכן מדובר בהערמת ערימות כאמור לצורך פינוי מהשטח, אך ההגדרה בחוק איננה מתייחסת למטרת ההשלכה ומתמקדת במעשה הפיזי עצמו, ובנסיבות העניין לא יכולה להיות מחלוקת אמיתית כי בשפיכת תחולת המשאית אל הקרקע מדובר במעשה שהוא השלכה.

12. עפ"י ההגדרה בסעיף 1 בחוק:

" רשות הרבים" - כל מקום שהציבור רשאי להשתמש בו או לעבור בו או שהציבור משתמש או עובר בו למעשה". כאן חלוקים הצדדים להלכה ולמעשה באשר לנסיבות המקרה דן והאם המקום בו הושלכה הפסולת עולה כדי הגדרה של "רשות הרבים" עפ"י החוק.

13. המאשימה טוענת כי מאחר והפקחים נכנסו באין מפריע למקום השלכת הפסולת, הרי שלא ניתן לקבוע כי אין

המדובר ברשות הרבים. עצם כניסת הפקחים למקום באין מפריע מצביע כי מדובר במקום שהוא פרוץ ופתוח לשימוש של הציבור ובנסיבות אלה ברי כי אין לנאשמת שליטה מלאה על הנכנסים ובאים בשעריו של מתחם העבודה הנטען. בנסיבות אלה, יש לקבל את טענת המאשימה כי המקום הוא "רשות הרבים". המאשימה טוענת כי כניסתם של המפקחים למקום העבירה עשויה להיתפס כראיה, לעיתים יחידה, להגדרת המקום כ"רשות הרבים" ומפנה לעניין זה לע"פ 22923-01-14 **צבי כהן ואחיו חברה קבלנית לעבודות עפר ופינוי אשפה בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל** (24.4.2012). כבר כאן יש לציין כי מעיון בערעור הפלילי הנ"ל, עולה כי כניסת המפקחים למקום ללא הפרעה שימשה **חיזוק** לקביעה העובדתית כי מדובר במקום שהוא רשות הרבים, ובית המשפט הן בערכאה דלמטה והן בערכאת הערעור לא קיבלו ראיה זו כראיה יחידה לקביעה כי מדובר ברשות הרבים. עוד לא מצאתי בפסיקה שהציגה המאשימה כל קביעה לפיה על מתחם להיות סגור באופן הרמטי מבלי שניתן יהיה להיכנס אליו, אלא תחת פיקוח על מנת שלא ייחשב רשות הרבים. נהפוך הוא, מהפסיקה שהוגשה ניתן ללמוד כי גם אתרים מורשים להטמנת פסולת אינם סגורים באופן הרמטי.

14. הערך המוגן על פי חוק שמירת הניקיון הוא שמירת הניקיון ואיכות הסביבה ומניעת מפגעים סביבתיים הנוצרים כתוצאה מפסולת. צודקת המאשימה בטענתה כי הפסיקה התייחסה גם לערך המוגן של שמירה על הציבור העלול להיפגע מן הפסולת במובן של סכנה מסתברת לפגיעה. אלא שערך מוגן זה אשר מוזכר ברע"פ 8478/10 **אליאס נ' מדינת ישראל** [24.11.10], דן במפגע ובסכנה שנוצרים כתוצאה מפסולת אשר נחה בשטח שאיננו מגודר ואינו מוסדר.

בנסיבות העניין, כאמור שוכנעתי כי אתר הבנייה היה מגודר. באתר בנייה סכנות רבות ונוספות לסכנות האורבות מפסולת אשר נחה ללא השגחה במקום, בין היתר סכנות כתוצאה מכלי עבודה כבדים אשר נעים במקום ושדה הראיה שלהם מוגבל, צינורות שמונחים בשטח, כאשר עסקין בעבודות פיתוח, בורות שנחפרו וטרם כוסו במסגרת שלבי העבודה השונים - כל אלה סכנות שהחוק לשמירת הניקיון איננו דן בהן ואין חלק מהערך המוגן הרלוונטי. על אף זאת, סבורתני כי קביעה שאתר בנייה אמור להיות סגור באופן הרמטי, באופן שיפקח על הנכנסים ובאים בשעריו, על אף הגידור והשילוט הנדרשים עפ"י כל דין, היא קביעה שאיננה עולה בקנה אחד עם מטרותיו של חוק שמירת הניקיון. ודאי ובוודאי שיוכל מאן דהוא להיכנס בשער אתר הבנייה בשעות העבודה בנסיעה או ברגל כאשר השער פתוח לטובת העבודה עצמה. אין מקום לדרוש ניהול עבודה באתר בנייה בדרך אחרת. בנסיבות אלה ולאור הערך המוגן, אינני סבורה כי יש מקום לקבוע שהערמת ערימות פסולת בתוך אתר בנייה מגודר, במסגרת העבודה, לשם פינוי כדין לאתר מוסדר של הפסולת, ובטרם הפינוי בוצע, היא פעולה פלילית שיש אינטרס ציבורי לאסור אותה או שיש בה כדי לעלות עד כדי פגיעה בערך המוגן.

15. **באשר לפגיעה בערכי טבע** - עדי התביעה טענו כי שפיכת הפסולת נעשתה על גדותיו של ערוץ ואדי בימי החורף, כאשר נגר עילי עשוי לסחוף את הפסולת ולזהם את תוואי הוואדי. כאן עשויה להתגלות פגיעה בערכים המוגנים הרלוונטיים עפ"י חוק שמירת הניקיון גם אם מדובר בשפיכת פסולת בתוך אתר עבודה שאיננו רשות הרבים כאמור. אלא שבנסיבות העניין, שוכנעתי מתוך המסמכים שהוצגו מטעם ההגנה ומתוך עדויות ההגנה כי התוואי של אותו ואדי היה נתון להסדרה במסגרת העבודות שביצעה הנאשמת, וזאת על מנת לאפשר בניית השכונה מסביבה לו [ר' עמ' 12 ש' 4-8]. בנסיבות אלה, ומשברור מהעדויות שהוצגו כי בסופו של יום הפסולת פונתה לאתר מוסדר בתוך פרק זמן שלא עולה על יום או יומיים [ר' עמ' 14 ש' 24-27 וכן כפי שעולה מנ/4- פינוי הפסולת התרחש כמעט מדי יום ובהיקף של יותר

ממשאית פסולת אחת ליום], לא אוכל לקבוע כי היה בדרך פעולה זו כדי לפגוע בערכי טבע, וודאי לא ברף הנדרש בפלילים.

לאור כלל האמור, אני מורה על זיכוי הנאשמת. לא ניתן לקבוע כי שפיכת הפסולת בוצעה ברשות הרבים, או לקבוע מעבר לספק סביר כי היה בה כדי לגרום לפגיעה בערכי טבע בתוך אתר העבודה אותו ניהלה הנאשמת.

זכות ערעור בתוך 45 ימים לבית המשפט המחוזי.

בנסיבות העניין ובהמשך להחלטתי מיום 16.11.2014, מבטלת את הדיון שנקבע ליום 19.3.2015.

המזכירות תודיע טלפונית לצדדים תוכן החלטתי זו ודבר ביטול הדיון ותמציא העתק ההחלטה בדואר לב"כ הצדדים.

ניתן היום כ"ה אדר תשע"ה, 16 מרץ 2015, בהעדר הצדדים.